

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוז
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שני י' אייר תשפ"ג | דף היומי בבלי: סוטה לג | דף הכולל: גיטין ג.
דף היומי בהלכה: מסימן קכ"ח סעיף מ"א עד אמצע סעיף מ"ד 'נהגו'.
מוסר: שמירת הלשון - 'וידבר העם' עד 'וישלח ה'".

קנין חכמה הלימוד השבועי: ש. הפרישות פ"ה "והשתדל אח"כ לאטום אזניך" פ"ו "ומהם מעשה אלישע"

**"אצלנו בבית, מעשי חסד היו עניין של שגרה.
לצד האבא הגדול שלנו, היתה לנו גם אמא
גדולה וצדקת כידוע, וכמו שאבא היה גאון
בתורה, היא היתה גאונית בגמילות חסדים**

ראש הישיבה הגאון הגדול רבי שלמה קנייבסקי שליט"א על אמו הצדקת

"במשך שנים, הסתובבו בבית שלנו דרך קבע ארבע נשים.
אחת מהן היתה אמי מורתי ע"ה, ויחד איתה היו עוד שלוש נשים.
שתיים היו אלמנות מבוגרות יחסית, שלא רצו להיות לבד בבית,
אז הן באו להעביר את רוב שעות היום יחד עם אמא, ועוד אחת
שהיתה קצת רחוקה מקו השפיות, ואמא היתה מעניקה לה את
כל תשומת הלב שלה בצורה מעוררת השתאות.

"כשאמא היתה במטבח, הן היו שם, במטבח, היא היתה
מדברת איתן ושומעת אותן במשך שעות, כשהיא הלכה לסלון הן
קמו והלכו אחריה, כשהיא תלתה כביסה, הן עמדו לצידה וכשהיא
חזרה למטבח לאפות עוגה, הן עמדו והסתכלו, והמשיכו לדבר.
"כל זה היה בתקופה שבבית היו ילדים קטנים, לא אחד ולא
שניים. וזה היה כך כל יום, כל היום... חוץ מהשלוש הקבועות,
היו עוד שכנות שנכנסו ויצאו, אם כדי להשאל משהו, ואם כדי
להתייעץ ולשתף בחוויות מסעירות שחוו וכדו'.

"לא היתה לנו פרטיות בכלל, גדלנו בתנאים שאנשים אחרים
יגידו שהם לא מתאימים לגידול ילדים, אבל מבחינתנו זה היה
מצב אידיאלי, הבית היה מלא שמחה וכולנו ידענו שלעשות חסד
זה הבסיס, בלי זה אי אפשר להתקדם אפילו צעד אחד.

"באזור שלנו, בשיכון חזון איש, רוב המשפחות הגיעו ממקומות
אחרים, כלומר לא היו להם סבא וסבתא בקרבת מקום. אז אמא
שלנו הפכה להיות 'הסבתא של כל השכונה'. כל הנשים הצעירות

בגילונות 'לקראת שבת' שהתפרסמו בשבועות האחרונים
הבאנו משיחה המרוממת ומאירה את דרכי החינוך, מפיו של
ראש הישיבה הגאון הגדול רבי שלמה קנייבסקי שליט"א, בנו
חביבו של מרן שר התורה רבינו הגר"ח קנייבסקי זצ"ל, ואכן
זכתה השיחה לתגובות רבות מצד הורים ומחנכים שהעידו כי היא
פתחה בפניהם כיוונים חדשים בחינוך הילדים והתלמידים בדרכי
אהבה ובשום שכל.

בגליון שיתפרסם אי"ה בימים הקרובים אנו מביאים את
החלק האחרון של השיחה. במהלך שיחתנו עם ראש הישיבה,
זכינו לשמוע ממנו גם על ההתייחסות המיוחדת של מרן שר
התורה זצ"ל, לניצול הזמן, כשמצד אחד הוא לא הפעיל לחץ על
סביבתו והיתה לו סבלנות רבה לכל אדם, ומצד שני ידע לנצל כל
שניה ללימוד התורה בהתמדה שאין לה אח ורע.

לקוראי 'הפוחת' אנו מביאים מתוך המאמר קטע מיוחד שבו
ראש הישיבה מדבר על אמו הצדקת.

"אצלנו בבית", מספר ראש הישיבה, "מעשי חסד היו עניין של
שגרה. לצד האבא הגדול שלנו, היתה לנו גם אמא גדולה וצדקת
כידוע, וכמו שאבא היה גאון בתורה, היא היתה גאונית בגמילות
חסדים.

של אותה משפחה, ותמלא את מקומה של השכנה בארגון הילדים ליום הלימודים. וכך כל בוקר היתה אחותי קמה בבוקר, ממחרת לבית השכנים ומתחילה להעיר את הילדים, לארגן להם בגדים, לעזור להם להתלבש, לסדר את השיעור למי שצריך, לנעול נעליים למי שצריך, היא היתה מכינה להם סנדוויצ'ים ולאחר מכן היתה לוקחת את הקטנים ומפזרת אותם כל אחד במקום הלימוד שלו בגני הילדים ובתי הספר.

"זה נמשך שבועות ארוכים, ובמשך כל אותה תקופה, היא עצמה היתה מאחרת ללימודים בסמינר, כי היה לה הרבה מאוד מה להספיק לפני שהיא יכולה היתה ללכת לסמינר.

הרב וולף זצ"ל, שניהל את הסמינר המפורסם, היה נוהג להתפלל שחרית בבית הכנסת 'לדרמן', ממש סמוך לביתנו, והיתה ידידות גדולה בין המשפחה שלו למשפחה שלנו. בוקר אחד הוא יצא מהתפילה ופגש את אמי: "הגב' קנייבסקי", הוא שאל, "מה קרה לבת שלכם שמאחרת בתקופה האחרונה מדי יום לסמינר? זה לא מקובל אצלנו!".

נענתה אמה ע"ה והשיבה דבר דבור על אופניו. נכון, חשוב מאוד שהילדה תגיע לבית הספר בזמן, אבל עכשיו יש מקרה ייחודי של שכנה שפרקה את הכתף, והיא חייבת את העזרה הזאת, אי אפשר להפקיר ככה בית עם ילדים והבת שלי עובדת קשה כל בוקר כדי שהילדים שלה יקבלו סנדוויץ' ויהיו לבושים כמו בני אדם, לכן היא מאחרת לסמינר".

הרב וולף שהיה מנהל בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו, לא מיהר לקבל את ה'תירוץ' הללו, ואמר בנימה של מורת רוח: "שמירת הזמנים בסמינר, זה נושא מאוד מאוד חשוב!". על כך השיבה לו אמי: "אצלנו חסד זה מעל הכל. זה יותר חשוב גם מהדברים החשובים ביותר..."

ידעו שהיא הכתובת לכל צרה וצוקה. אם הילד לא מרגיש טוב באמצע הלילה והן לא יודעות מה לעשות איתן, עולים למשפחת קנייבסקי...

אם אחת השכנות ילדה תינוק, אמא היתה זו שלקחה את כל הילדים שלה ונסעה איתם באוטובוס לבית החולים כדי לבקר את היולדת ולראות את התינוק החדש...

"כשהיתה היולדת חוזרת מבית החולים ולא הצליחה לטפל בילדים הקטנים שיש לה בבית, היא שולחת אותם לבלות אצל קנייבסקי. זאת היתה האווירה בשכונה, וכמובן שאמא ע"ה היתה נוהגת לשלוח ארוחות צהרים לבתי היולדות וגם היתה שולחת את האחיות שלי להתנדב בבתיהן, לנקות ולשטוף, לסייע ברחיצת הילדים וההשכבה שלהם, זה היה המצב השגרתי בבית שלנו.

"כך גם כשאחת השכנות, אשה מבוגרת, נשארה אלמנה בודדה והיתה חוששת לישן לבד בלילה, אחיות שלי היו ישנות אצלה במשך שנים, כדי שהיא לא תהיה לבד.

"אני נזכר עכשיו בסיפור אופייני מאוד. אחת הנשים בשכונה, רעייתו של ידי תלמיד חכם מופלג וירא שמים מרבים, פרקה את הכתף שלה ל"ע. זה כמובן גורם לייסורים נוראיים, אבל מעבר לכך, גם אחרי שכבר טיפלו בה והחזירו את הכתף למקומה, היה אסור לה להניע את היד במשך שבועות.

"לאותה אשה היה בית עם ילדים, והיא לא יכולה להזיז את היד. איך מלבישים כך ילדים ומכינים להם סנדוויצ'ים? איך אפשר לנעול להם את הנעליים ולעזור להם למצוא את הגרביים בערימת הכביסה, כשהשעון דוחק וכולם צריכים להגיע בזמן ללימודים? "מבחינתה של אמא שלנו זאת בכלל לא היתה שאלה. היא הורתה לאחותי, הרבנית צביון שתחי', שתעלה כל בוקר לביתה

המטפלת של הבן שלי, הסתפקה בשאלה הלכתית חמורה מאוד... אם הבן שלי וילד נוסף בוכים שהם רעבים, אולי היא צריכה להניח את הילד השני וקודם כל לתת לבן שלי את כל מבוקשו כי הרי הוא כהן!

הרה"ח לוי יצחק פרנצוויז, ממנהלי החשבונות של 'דרשו'. עם חזיונות של כהנים

מצוות הכהנים, בספר ויקרא המכונה 'תורת כהנים', חשבנו שאולי באמת הגיע הזמן לשאול את הכהנים, איך זה באמת להיות כהן? לשמחתנו הרבה, לא היינו צריכים להרחיק נדוד בחיפוש אחר כהנים, שכן במשרדי 'דרשו' עצמם עובדים שני כהנים. האחד הוא הרב אהרן כהן, שמחלק את יומו בין לימודים בכולל ובין פעילות של זיכוי הרבים כמנהל מערך 'הדף היומי בהלכה' ושלל תחומים נוספים עליהם הוא מופקד בארגון, ואתו עמו הרה"ח לוי יצחק פרנצוויז, ממחלקת הנהלת החשבונות וחשבות השכר של 'דרשו'.

מאז שהיינו צעירים מאוד, אנחנו מודעים לכך שיש שלוש קבוצות בעם ישראל: כהנים, לויים וישראלים. אפילו הילדים הקטנים מאוד, שעדיין לא מבינים את ההבדל, כבר יודעים לומר בפה מלא ששלושת המצות של ליל הסדר, מכוונות בסדר זה 'כהן, לוי ישראל'.

הכהנים הם מיעוט קטן מאוד מתוכנו, בכל קהילה יש כמה בודדים. ולרגל לימוד הלכות 'נשיאת כפיים' בסדר הלימוד של 'הדף היומי בהלכה', בשילוב עם פרשות אלו שבהן אנו לומדים רבות על

"מצד שני, אנחנו מקבלים 'עליות לתורה' בלי סוף. אני יודע שאצל ישראלים, יש מקומות שבהם יכול אדם לעבור שנה בלי לקבל עלייה, תלוי בגודל המניין. אנחנו הכהנים, מקבלים ממש כל שבוע עליה, ולפעמים יותר מפעם אחת בשבוע. לא פעם אני עושה חשבון בסוף השבוע שקיבלתי עליה גם בשבת בבוקר, גם במנחה, גם בשני וגם בחמישי... ואם היה ראש חודש באמצע, אז זה יכול להסתכם גם במספר עליות גדול יותר, על אחת כמה וכמה בימי החנוכה וכדו'.

"המשמעות של זה היא גם שאם פעם שכחת ובטעות אכלת או שתית בתענית ציבור... צריך לזכור לבוא לבית הכנסת קצת מאוחר למנחה, כדי שלא יכבדו אותך בעלייה ככה, וכולם יצטרכו לשמוע אותך מסביר לגבאי שאתה לא יכול לעלות לתורה כי אתה לא בצום...

"עוד נקודה שהייתי אומר שהיא קצת לא סימפטית זה הנושא של קברי צדיקים. במיוחד כשהייתי בחור בישיבה וכל הישיבה היתה נוסעת לקברי צדיקים, יום שלם של נסיעה בצפון. קודם כל זה מתחיל באוטובוס, בחורים עוברים לידי ופתאום שמים לב: 'רגע, אתה כהן, מה אתה עושה כאן, אתה ממילא לא יכול להיכנס...'. אחד, ועוד אחד, ועוד אחד, זה לא נגמר...

"אני רוצה להתפלל, מה זאת אומרת מה אני עושה כאן? אם אני לא יכול להיכנס לתוך בית העלמין או לאהל הציון עצמו, אני יכול לעמוד במרחק של כמה עשרות מטרים ולהתפלל שם...

"אבל כשמגיעים למקום עצמו, זה באמת לא הכי נחמד להישאר ולעמוד לבד בחוץ. לפעמים יש עוד כהן אז חצי צרה, אבל לפעמים זה פשוט לעמוד לבד במשך חצי שעה. במירון צריך לפעמים לעמוד שעה וחצי בחוץ. היום יש 'מרפסת כהנים' זה הרבה יותר קל, אבל גם, בלילות ישנים שם כל מיני אנשים, אי אפשר באמת לשבת שם ולומר תהילים בנחת...

פנינו אליהם בשאלה המאוד פשוטה ומאוד מתבקשת, אז איך זה להיות כהן? את המאמר המלא אנו משאירים לגליון 'לקראת שבת' שייו"ל בהמשך השבוע, אך בחרנו להביא לכם קטע מתוך השיחה של הרה"ח לוי יצחק פרנצוויז.

אחד מה'מטענים' שהכהונה מעמיסה על כתפיהם של הכהנים היא מצוות 'וקידשתו'. "אני מניח שעם השנים מתרגלים גם לזה", אומר הרב פרנצוויז, "אבל כנראה שצריך קצת יותר שנים בשביל זה, כי עד כה טרם התרגלתי. אני מגיע בבית הכנסת ליטול ידיים לסעודה שלישית, ואנשים מבוגרים ממני בעשרים שנה פתאום מפנים לי את הדרך ומכריזים "או, יש כאן כהן, וקידשתו!!!". אני מרגיש כאילו הייתי יהודי בן שמונים... זאת לא הרגשה נעימה, אבל אין ברירה, הרי אמרו חז"ל 'וקידשתו אפילו בעל כרחו'...

"בהקשר זה הוא מספר על מקרה מעניין מאוד שאירע לו באחרונה: "המטפלת של הבן שלי, ילד בן שנה וחצי, שוחחה עם רעייתי שסיפרה לה בדרך אגב שאני כהן. מיד קפצה הגננת עם שאלה הלכתית חמורה מאוד... אם הבן שלי בן השנה וחצי הוא כהן, היא צריכה לנהוג בו דין 'וקדשתו', ואם כן, כששני ילדים בגן בוכים שהם רעבים, הבן שלי וילד נוסף, אולי היא צריכה להניח את הילד השני וקודם כל לתת לבן שלי את כל מבוקשו כי הרי הוא כהן!

"היא שאלה את הרב שלהם, שהשיב לה שבכזה מקרה שילדים בוכים כי הם רעבים וכדו', צריכים לעבוד לפי שיקול דעת, ולטפל לפי סדר עדיפויות שגרתי שמטפלים בכל מקרה אחר כששני ילדים רעבים. הרי לא עלה על הדעת שהיא תיתן לילד אחד לצרוח מכאבים כי יש כאן ילד שהוא כהן וצריכים לדאוג שהוא יהיה מרוצה לפני שהיא ניגשת לאחרים. ועדיין, השאלה הזאת מאוד מעניינת, עד כמה הגדר הזה של 'וקידשתו' תופס, מה קורה אם הילד השני לא בוכה, אלא סתם ביקש משהו לפניו... שאלה מעניינת.

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

אני זוכר שהגעתי לאחד הסניפים, ושמתי לב שבאמבטיה של שמן שמטגנים את השניצל, מטגנים גם את הצ'יפס, אמרתי להם, אנשים אוכלים את הצ'יפס יחד עם הדגים, ואסור לאכול דגים עם בשר, הם אומרים לי אה בה...

הגה"ח רבי יצחק שלמה פיינגנבוים שליט"א רב רשת חנויות 'איקאה' על כשרות כהלכתה ודיבורי זכרון על איש החסד, ר' שלום פיישר ז"ל ר' שלום אמר לי תמיד: אני רוצה להגיע לשמים נקי. אני רוצה לדעת ששום יהודי לא נכשל במשהו של איסור בגללי. אני זוכר פעם שהוא התבטא בפני: האמן לי שאני יודע, שגם עם כשרות

דיברנו על מאה אלף כניסות?

והשני לצ'יפס, בכדי שאנשים לא יאכלו בשר ודגים יחד. אחד המנהלים ניסה להגיד למה צריך? אולי אפשר להסתדר בלי עוד מכשיר. מיד ר' שלום היסה אותו ושאל: זה כסף שלך? זה הספיק בשביל שהנהלה תבין מה הם יחסי הכוחות של ההנחיות שלי בסניף.

הוא גם הנהיג שבכל שנה לפני פסח, היתה ישיבת היערכות עם כל המנהלים על נושא הכשרות לפסח. וזה לא רק פסח, גם כשר' שלום קנה את רשת איקאה, בתחילה לא היתה כלל הפרדה בין בשרי לחלבי, ה"י. וגם אחר כך כשכבר סודר הענין, עדין היתה אפשרות לעבור מצד לצד ולהתיישב בשולחנות הבשריים עם אוכל חלבי. כשר' שלום שם לב למכשלה, הוא נתן הוראה להעמיד שומר יעודי שמתפקידו לשמור שלא יעבירו מצד לצד עד שיתכננו ויעמידו מחיצות קבועות.

ברשותך, עקיבא. ארצה להגדיר קצת אחרת את ר' שלום. כולם מכירים אותו מהדאגה המרובה שלו ליתומים, לאלמנות. מכל מעשי הצדקה המרובים, בהם היה נותן לא רק את דמיו, אלא גם את דמו וחלבו בדאגה כנה, שכל נזקק באשר הוא יקבל את כל מה שהחסר לו ביד רחבה. אבל אם אתה מחפש הגדרה כוללת שתספר מי זה היה ר' שלום, אני חושב שההגדרה המתומצתת תהיה: **ר' שלום חיפש להרבות כבוד שמים בעולם.** זה מה שעמד לו כל הזמן בראש וזה מה שהתווה לאורך כל הדרך בכל הפעילויות הרבות והענפות בהן הוא פעל. ומכיון שהיה חשוב לו שיראו את מלכות העולם בבריא, שבת תפסה אצל הפעילות שלו את ראש סדר העדיפויות, כי מקרא מפורש הוא 'שבת היא לה' בכל מושבותיכם'. כל הבריא רואה כי יש ה' בעולם.

כך גם היתה אצלו ההתייחסות לשמיטה אני עדיין מתרגש כשאני נזכר בשיחה הראשונה שלי איתו בענייני שמיטה איך הוא חזר על הפסוק **'ושבתה הארץ שבת לה'**. זה גם אומר, שבכל מקום שאנחנו עושים שבת בשדה, אנחנו מגלים את מלכותו יתברך, ואצלו זה היה מוחשי ופשוט לביצוע, לכן הוא גם לא היסס לשלם על כך מחירים כבדים מאוד במשך שנות ניהול עסקיו המסועפים. בכלל, הוא ניצל כל סיטואציה אפשרית להגברת כבוד שמים.

אני זוכר שנקלעתי פעם לאחד הסניפים, כשכל חברי הנהלה התאספו לטקס הרמת כוסית לקראת השנה החדשה. אתה מבין מאליו שלא דיברו שם על חידוש הבריא ולא על כל מעשה בראשית (לקומתן) נבראו, לדעתן נבראו, לצביון נבראו' ובשלב כל שהוא, ר' שלום הבחין ב, הוא קרא לי וביקש ממני מהרגע להרגע: בוא תיכנס ותדבר איתם על קבלת עול מלכות שמים, על משמעות יום הדין. ברגע שהוא מצא אפשרות למנף את העניינים לאידישקייט הוא קפץ על זה כמוצא שלל רב.

היתה לו אפילו שאיפה שיהיו שיעורים קבועים לכל אלפי העובדים לחיזוק וביסוס היהדות. בשנתו האחרונה הוא קרא לי, ואמר לי בדאגה: 'אתה יודע שהכנסתי לפה אברכים שיתפרנסו

עדיין, ההכשרה לפני פסח עולה להם הון, שתבין שהמדיחים שם הם בגודל של חדרים, מביאים במיוחד צוות ענק של נקיון לקראת פסח מלבד העובדים הנמצאים שם כל השנה, ישנם טכנאים שהבאתם עולה הון תועפות, יש גם את הפנצ'רים שנוצרים מההכשרות המאסיביות הללו, קצרים חשמליים, שריפה מגיצים, דווקא בסיפור עם מנוע שנשרף ראינו השגחה פרטית מדהימה.

בתחילת הדרך, בשנים הראשונות האחראי על ההכשרה בסניף באר שבע, פגע במנוע היבוש של המדיח וזה נשרף, במאמר מוסגר אומר לך שהתיקון שלו עלה ארבעים אלף ש"ח, מה שקרה שהגיעו מהר מהחברה לתקן את המנוע כשצוות התיקון שם, אני מקבל טלפון בהול מהמנהל של חברת 'קורוסקאי' ממנה מייבאים את המדיחים למטבחי 'איקאה', והוא אומר לי: תראה אנחנו רואים שהמנוע מלא בשומנים ואי אפשר לנקות את זה לפסח.

באותו רגע, חשתי על בשרי את מה שמסופר במדרש בראשית רבה על רבי אליעזר בן הורקנוס, שהיו אחיו חורשים במישור והוא חורש בהר ונפלה פרתו נשבה אמר: לטובתי נשברה פרתי, כמובן שתכף ומיד התקשרתי לר' שלום וסיפרתי לו על הממצא החדש (למרות כי מי שמחפש קולות וכו' יכול למצוא אלף ואחד הסברים להתיר זאת, וכאן המקום להעיר, כי למגינת לב אנשים סועדים במלונות בימי הפסח, ומלבד כל ההיערכות האדירה הנצרכת להכשרה, לא יתכן להשתמש במדיחי הכלים התעשייתיים ללא פירוקם לגורמים, דבר שאינו במציאות לבצע...), ושנוצרה כאן בעיה רצינית עם הכשרת המדיחים לפסח, כיון שלמעשה עם כל ההכשרות נשאר כאן שאריות של חמץ. מיד במקום אומר לי ר' שלום: מהיום נעבור לחד פעמים. וכך הווה. בשביל שיהיה לך מושג מה משמעות ההחלטה, מדובר בהוצאה ממוצעת של כמאה אלף ש"ח על כלים חד פעמיים לחג הפסח לכל סניפי הרשת.

בכללות, חשוב לומר שר' שלום היה מיוחד בנקודה הזאת של 'שיהיה שם שמים מתאהב על ידך', כל מי שהיה לו קשר עם ר' שלום היה מקבל יחס חם ליהדות, ר' שלום החדיר הרבה יחס של כבוד לאידישקייט. באופן טבעי, כל ידידיו מניחים תפילין דבר יום ביומו ועוד.

מבחינת מערכת הניהול, ר' לשום עשה הכל שההנחיות שלי יבוצעו ללא כחל ושרק, אני זוכר שהגעתי לאחד הסניפים, ושמת לי לב שבאמבטיה של שמן שמטגנים את השניצלם, מטגנים גם את הצ'יפס, אמרתי להם, אתם עושים את הצ'יפס באותה אמבטיה של שניצלם, ואנשים אוכלים את זה יחד עם הדגים, ואסור לאכול דגים עם בשר, הם אומרים לי אָה כָּה...

סיפרתי את זה לר' שלום. אחרי כמה ימים אני מקבל בתשע בבוקר טלפון מר' שלום, והוא אומר לי קצרות: תבוא עכשיו לנתניה. לקחתי רכב לסניף. אני מגיע ורואה אותו ישוב עם כל המנהלים בסניף, והוא שואל אותי בפני כולם מה צריך פה להוסיף, אמרתי שצריך שיהיה שני צ'יפסרים אחד לשניצלם

והידורים. לעומת זאת, אכילת חרקים היא דאורייתא! אנחנו קראנו לא מזמן את רשת שמיני. למדנו שם על איסור השרצים והחרקים. אחד ההדגשים החשובים ביותר בכשרות צריך להיות בענין של שמירה מחרקים.

לצערנו, היום, בכל עגבניה תמימה, וביותר בעגבניות שרי, מכיון שמוכרים אותן עם הגבעול ומיקום גידולם של האקריות הוא במקום ירוק, לכן ב'שרי' זה בכמויות הרבה יותר גדולות מאשר בעגבניות רגילות, בכל אופן כמעט כולם מלאות באקריות. זה נראה גרגירים תמימים כמו גרגירי חול, אבל כשמתבוננים חזק ובעקביות רואים שגרגירים אלה רוחשים. לכן כיום, כל ירק שגדל מעל האדמה (בשונה מתפוח אדמה וגזר שגדל בתוך האדמה ולא מצריך השריה כי אין עליהם אקריות) כמו פלפל, עגבניה, חציל, מלפפון, חיבים השריה במי סבון ושטיפה היטב היטב תחת מים, או לחילופין שפשוף עם סקוטץ' וסבון תחת זרימת מים.

ואכן, כך הנהגנו כבר מספר שנים ב'איקאה' שחוץ מהשטיפה וההשריה של כל העלי ירק, כמו חסה, שמיר, וכדומה, גם הירקות ההלו נכנסו לנוהל שטיפת ירקות, וכמובן שגם זה בזכות הגב הגדול שנתן לנו ר' שלום, כי זה דורש עוד עובדים ועוד שעות עבודה. אגב, בזמנו שנתעוררה בעיה זו, זימנתי פגישה אצל העדה החרדית על כל הנושא הזה, נדהמתי לראות את הרצינות והערלעכקייט ביושבי עם הרבנים הגדולים האחראים על משמרת הכשרות, ועם הרב שטרנפלד, האחרי על ענייני החרקים. את ההסתכלות הנכונה והבריאה על ענייני הכשרות ללא דעות קדומות, ואכן משנת תשע"ט ישנה הנחיה מטעם בד"ץ העדה החרדית להשרות או לשטוף עם סקוטץ' את הירקות, כמו כן גם מערכת הכשרות של רבני העיר בני ברק וכן שאר גופי הכשרות פרסמו הוראות ונהלי שטיפה בירקות, והכל הוא מכוחו של אותו ר' שלום.

תם ולא נשלם, לא אוכל שלא לציין כי במסגרת ההיערכות בשנת השמיטה התעוררה בעיה עם שיווק של עצי זית המיועדים לנוי. הסברנו למשווק, שכדי ש'איקאה' תוכל לרכוש ממנו יהיה צריך להשבית את כל שדהו כפשוטו, ואכן כך היה, **רבי שלום לא היה יכול להסתיר את התרגשותו על הזכיה שנפלה בחלקו שהיה לו חלק לגרום לכך שהארץ שבתה כפשוטה ונתקדש שם שמים.**

(מאת: עקיבא שצ'רנסקי המודיע ניסן תשפג חלק ב')

מהרכבות הרהיטים שעושים בבתי הלקוחות. אבל יש לי עול מאוד גדול מזה. הם הולכים לבתים, מרכיבים ארונות. מה הם רואים שם? איך הם שומרים על הלכות יחוד? תעשה לי טובה, תלמד אותם את ההלכות

יום אחד הוא עשה הכנסת ספר תורה לבית הכנסת של הסניף. הוא לא הסתפק בארוע צנוע בבית כנסת. היתה תהלוכה של הכנסת ספר תורה, שיצאה מהמיקום הכי קיצוני בחנות, לעבר הבית כנסת שבעבר השני. כך כל העובדים והרהיטים ספגו עוד קצת אידישקייט. גם על הדרך, איפה שהוא יכול היה לעשות טוב הוא עשה. הוא יכול היה לשבת פגישה עם שועי ארץ המבצעים עסקאות חובקות עולם, ופתאום להבחין בזווית העין בנכה שנכנס לחנות, הוא היה עוזב הכל וניגש לאחראי במקום ומצווה עליו תעזור למסכן. תראה שלא יחסר לו דבר. הוא ניצל את המעמד שלו כמה שיותר להרבות עם זה שם שמים בעולם.

הביצוע בשטח

אני חוזר עם הרב לשאלה, איך הרב מבטיח לעצמו שבמערכת כזו ענקית, הנחיות הכשרות מתבצעות בשטח כמו שצריך, הרי בסופו של דבר, גם אם ברמת הניהול ישנה הסכמה, עדיין צריך לראות איך זה מתבצע בשטח?

אחד החוזקות שיש לנו בכל נושא הכשרות, זה ש'איקאה' מנהלת ומתופעלת בצורה מאוד מסודרת. זה מותק שמאוד משקיע במושלמות, וזה גם מוטבע מאוד חזק בכל צוותות העובדים שם. ולכן, אחרי שישנה הנחיה מהבעלים, כל העובדים פועלים לפיה. ברור שכל זה מאוד מקל עלינו ועל צוות המשגיחים את העבודה, בכך שהמסטר הניהולי שם מאוד חזק, ומשכך - אין לנו התחככויות והתמודדויות של מחלוקות בין מערכת הכשרות למקום עצמו. בלכ אופן, הייתי שמח לנצל את הבמה של שיחה שלנו למספר הדגשים חשובים.

בבקשה. הרשות נתונה.

אנשים רגילים שבבשר צריך להקפיד על 'גלאט', חשוב לדעת שזה אכן הידור משובח, וכתוב מה'חידושי הרי"מ', שחס ושלום, אם לא מקפידים בשאלה שהורה בה חכם, זה פוגם בילדים וכו'. אבל, צריך לדעת שכל זה אומנם חשוב מאוד, אבל זה רק חומרות

להתחיל את היום ברגל ימין
חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:
dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..
המייל היומי של 'דרשו'.

האשה מתלוננת שקשה לה להתמודד לבדה עם הילדים. בעלה משיב בתלונה משלו, ואומר שהיא אינה מספיק מאורגנת ולכן קשה לה - תגובה שהיא לא מופת של תקשורת מיטיבה

הרב ד"ר עוז מרטיין על סודם של האנשים החזקים

של תהליך מגיעה התוקפנות, שכל כולה בעצם מסווה להתגוננות מפני החוויה הקשה של חולשה.

חשבו רגע על דיאלוג שגרתי כמו זה:

האשה מתלוננת שקשה לה להתמודד לבדה עם הילדים. בעלה משיב בתלונה משלו, ואומר שהיא אינה מספיק מאורגנת ולכן קשה לה - תגובה שהיא לא מופת של תקשורת מיטיבה.

מאחורי התגובה הזו, מסתתרת שרשרת המזון המתוארת למעלה: הבעל שומע בדבריה של אשתו, שהיא מאשימה אותו בקושי שלה. מאחר והוא בדרך כלל משתדל מאוד ועושה הכל כדי להצליח להשביע את רצונה, הוא מרגיש מותקף. כדי להינצל מההתקפה, עליו להתגונן - וכאן מתבצעת ההחלפה המהירה בין ההגנה לתוקפנות, והמשך השיחה נשמע כפי שהוא נשמע.

סירוב תקיף לחתום לשכן על הסכמה לבנייה - עשוי לנבוע מהמחשבה: "הוא חושב שאני תמים ומנסה לנצל אותי", ומהרצון להתגונן מפני הניצול הזה.

תלונה כלפי המרצה על כך שהוא לא מעביר את החומר בבהירות, יכולה להיות צאצאית של הפחד להיתפס בחוסר הבנה מבייש.

ועוד אלף דוגמאות יכולות להגיע לכאן בשיירה ולהמחיש כולן את אותו העיקרון עצמו: תגובה תוקפנית היא תולדה של פחד סמוי.

הבעיה בסט ההתנהגויות האלה, חוץ מהעובדה שהן שליליות - היא התוצאה שהן משיגות עבורנו: אולי הצלחנו להינצל מהג'ונגל, אבל הפכנו את עצמנו לזאבים בודדים ושוחרי קרב.

תוקפנות מרחיקה מאתנו אנשים. זה אבסורד, כי השתמשנו בה כדי שיהיה לנו נוח יותר בחברה, אבל זו המציאות.

הדרך המוצלחת יותר לנצח את הפחד מכך שניתפס חלשים, היא לא להסתיר את החולשה - אלא להתחזק.

ולהתחזק - פירושו להיות יותר: יותר מסוגלים, יותר מלאי יכולת, יותר בעלי אמצעים.

איך נשדר לזולת את השדר הזה, שאנחנו חזקים? בצורה פשוטה מאוד: נעניק לו.

נעניק לו הרבה כל כך, עד שהוא ייוכח לדעת - ובעיקר: אנחנו עצמנו ניוכח לדעת - שאנחנו חזקים ולא חסר לנו כלום.

הכוונה איננה להעניק אינטרסנטית, דורסנית, שנועדה לרומם אותנו על פניו. הכוונה היא לנתינה כנה, אכפתית, שיכולה לנבוע

אך אחד מאתנו לא יצא הבוקר לצוד שור למאכלו. לא נאבקנו באנטילופות ובזאבים, רובנו גם לא מתמודדים באופן שגרתי עם בני אדם שמאיימים על חיינו. אנחנו חיים בתוך אוכלוסייה ידידותית, ואת הסכנות מכירים בעיקר מהחדשות או מספרות המתח.

ובכל זאת, רבים מאתנו קמים בבוקר ויוצאים לעמל יומם, בתחושה של יציאה לג'ונגל של סכנות.

זוהי לא תחושה מודעת, כמובן. אנחנו אנשים אופטימיים, ומשתדלים להתחיל את יומנו בחיוך ובברכת יום נעים לסובבים אותו.

אבל אם נעמיק בתחושות הפנימיות ביותר שלנו, הסמויות לעתים גם מעינינו, נגלה שקיימת בנו דריכות בלתי מודעת; מקנן בנו חשש מפני התנהגויות שליליות שעומדות להיות מכוונות כלפינו.

אנחנו חוששים שאנשים ימתחו עלינו ביקורת, יתייחסו אלינו בעליונות, ישפטו אותנו לחומרה, יבוזו לנו, ינצלו את תום לבנו, ובעצם - יקטינו אותנו עד כדי היעלמות מוחלטת.

התרחישים הללו הם הסיט הסמוי שלנו.

כדי להינצל מהם, אנחנו מתאמצים להצליח בכל מה שאנחנו עושים, ובכך להיתפס על ידי עצמנו ועל ידי אחרים כחזקים, מלאים ביטחון ועוצמה.

הצלחה היא דרך די קלה לגייס תחושת עוצמה, מגן בפני כל ניסיון להקטין אותנו.

אלא שכאן בדיוק נעוץ העוקץ: בדרך כלל, אנחנו לא באמת מרגישים חזקים ובטוחים כפי שאנחנו רוצים להיות. ההצלחה מתבררת כמגן שברירי למדי, שלא באמת עומד לנו בכל עת צורך.

וכשאנחנו מגלים שהשדר העוצמתי שניסו לשדר אינו מסונכרן עם התחושות האמיתיות שלנו, אנחנו מתחילים להתגונן. מתחילים לחפש לנו כל מיני תריסים להסתתר מאחוריהם עד יעבור זעם, בין אם הוא אמיתי ובין אם הוא שוצף בדמיונו בלבד. כאן נכנסת לתמונה הקלישאה הנכונה, שסוברת שההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה.

ואם עקבתם אחריי עד כאן, גיליתם למעשה את שרשרת המזון שמזינה את התוקפנות:

פחד מפני תקיפה רגשית - שמוביל לרצון להיראות חזק כדי להימנע מתקיפה כזו - שמוביל להבנה שאיננו די חזקים - ובסופו

לסכנת בדידות או להקטנת ערכו של האדם, שמתפרשת כסכנה קיומית.

משהו לקחת לדרך:

לצד הגברת הנתינה האישית שלך לחברה, כדאי לך להחליש עד מאוד את הקשר הקיים בתוכך בין ההערכה של החברה אליך - לבין הערך האמיתי שלך.

קודם כל, כי באמת אין קשר כזה; הערך שלך אבסולוטי ואינו מותנה בדעתם של אחרים. ושנית, הגישה הזו טומנת גם טריק קטן: ככל שתחשיב פחות את דעתה של החברה עליך, היא תעריך אותך יותר.

משפט:

אם תשלח חיצים - תהיה לך טריטוריה, אך לא יהיו שכנים.

(פרק מתוך הספר 'רגעים של כוח'. ד"ר עוז מרטין פסיכותרפיסט בעל שם ספרי יצאו בהמדורות רבות. לרכישת הספר ולקבלתו במשלוח לבית ניתן להתקשר: 058-7676321)

רק מעושר פנימי רב.

אם נעניק לזולת הרבה ככל האפשר, וממקום של רצון להיטיב, לפתע נגלה שהקשר שלנו אתו כבר איננו רוחש איומי ג'ונגל. הוא הפך להיות קשר של אחווה וידידות. כבר לא צריך להתגונן; כבר לא צריך לתקוף.

מילון מונחים:

קשר - חיבור בין אנשים. קשר נוצר בתהליך מתמיד של העברת מחשבות, רגשות ופעולות באופן דו-צדדי. קשר נכון מאריך חיים ומשפר איכות חיים.

אמנם, כיוון שניתן להעביר גם מחשבות, רגשות ופעולות שליליים האחד כלפי השני - קשר אינו חיובי תמיד.

התגוננות - פעולה של אדם החווה איום על קיומו הפיזי, הרגשי או הרוחני.

בהיבט החברתי, התגוננות היא ביטוי התנהגותי שבא כתגובה

מיד עם תחילת שנת הלימודים מכניסים אותו שוב לגיהנום, והוא צועק: "ריבוננו של עולם! ימח שמי וזכרי! שכבר ימחה שמי מן העולם..."

הגה"צ רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל על קידוש שם שמים במעשינו

שממשיכים ללמוד את ספריו, או דרשן חוצב להבות שממשיכים להאזין להרצאותיו.

גם אדם שקט, נחבא אל הכלים, יכול להיות משפיע עצום! אי אפשר לדעת איזו השפעה יש לאדם שראו אותו מדקדק בנטילת ידים או באמירת ברכות. גם בלי שהוא שם לב, אנשים ראו אותו, הושפעו ממנו והמשיכו ללכת בדרכו. או לדוגמא, הוא היה נוהג להתיעץ בכל ענין עם רב גדול ולקבל ממנו דעת תורה. דבר זה השפיע על בני משפחתו, שכניו וידידיו, לאמץ את דרכו ולהתיעץ גם הם בדעת תורה.

סיפר לי יהודי מבוגר שפעם אחת הוא עלה לירושלים כדי להתיעץ בענין מסוים עם רבי חיים אהרון טורצ'ין זצ"ל, שהיה מצדיקי ירושלים, ואני זכיתי ללמוד אצלו שנה אחת. כשנכנס לביתו, היה הרב באמצע האוכל. הרבנית הורתה לו לחכות עד שיגמור לאכול, ויברך ברכת המזון.

"עברו כבר שנים רבות מאז" - אמר לי אותו יהודי - "וכל אימת שאני נזכר איך רבי חיים אהרון ברך ברכת המזון - זה מכניס בי חיות וגורם לי לברך טוב יותר!".

הנה כי כן, יהודי עושה פירות ופרי פירות מבלי שבכלל ידע מכך! רבי חיים אהרון לא ידע שאותו יהודי כבר חיכה לו והאזין לברכת המזון שלו... ובשמים ידונו אותו כדן "מזכה הרבים"

הייתי פעם בדרשה של דרשן מצוין. הוא דיבר שם על אחד מהמשכילים האפיקורסים. מרוב התלהבות, באחת הפעמים שהזכיר את שמו, נפלט לו מהפה: "ימח שמו וזכרו".

אחד מהקהל, שהיה רובו ככולו מורכב מאנשים אשר מרחוק באו, העיר לו כי לא נכון לומר כך על יהודי, יהיה אשר יהיה.

הדרשן, שהיה אדם פיקח מאד, קיבל את דבריו, ואמר שאכן היתה זו "פליטת פה", ואין לומר כך על יהודי, למרות שהוא בטוח שזוהי ברכה גדולה עבורו, והוא ענה "אמן" כששמע את הברכה הזאת.

הוא הסביר את דבריו: למעלה בשמים אין לו מנוחה, לאותו אפיקורוס. אולי קצת בחופשה הגדולה שלא לומדים בבתי הספר את הספרים שלו... אבל מיד עם תחילת שנת הלימודים מכניסים אותו שוב לגיהנום ושורפים אותו.

בגיהנום הוא צועק: "רבונו של עולם! ימח שמי וזכרי! מתי כבר ישכחו ממני? מתי כבר ישכחו מהספרים שלי? שכבר ימחה שמי מן העולם..."

ביום הדין הגדול ידונו את האדם על אותם פירות, ופירי פירות, שמעשיו המשיכו והתגלגלו לאחר מותו, לדורות הבאים.

כאן המקום להבהיר: כדי שאדם ימשיך לעשות פירות טובים, לא צריך להיות רש"י, גם לא צריך להיות "בעל מחבר ספר"

בברכת המזון!

גם להיפך, השם ירחם. אדם מיקל ראש באיזושהי מצוה. בני משפחתו, או אנשים הקרובים אליו, רואים זאת ומתקררים אף הם. הם למדים ממנו ועושים את המצוה בקרירות וביובש, בלי לב! רבי עקיבא איגר זצ"ל כתב על עיר פלונית כי על אף שאנשיה

יראי ה', מכל מקום אין הוא יודע מה יעלה בסופה, שכן בזמן שהם מקיימים מצוות לא יוקדת בם אש. הם, אמנם, מקיימים מצוות אבל בלי "ברען", בלי התלהבות, בלי שמחה. נשתדל להכניס מחשבה, לב, בכל פעולותינו ולעשות אותן לשם שמים, ובכך נקנה את חיי הנצח שלנו, נצח סלה ועד. (מתוך הגדה של פסח 'יחי ראובן')

דקה מתוקה - שישים שניות מרתקות על הדף היומי

מדוע הילד לא פסק מלאכול?

סוטה דף ל"ג

ואכלת ושבעת וברכת

האבא, ת"ח מופלג, הגיע אל מרן הגר"ח קניבסקי ושאל מה עליו לעשות במקרה כזה. הגר"ח השיב, שיבדקו את המזוזות בבית. והתוצאה: במזוזה שהיתה קבועה בפתח הראשי של הבית, בפרשת קריאת שמע, במקום 'ואכלת ושבעת', היה כתוב 'ואכלת ואכלת'...

(מצוות בשמחה)

מעשה מופלא שהיה אצל ילד שהיה בריא לחלוטין, ומעולם לא התגלתה אצלו כל בעיה רפואית, והנה לפתע קרה דבר מוזר. הילד אכל ואכל ואכל, ולא שבע... הדבר היה לפלא בעיני הכל, משום שכאשר הבחינו ההורים שהילד אינו שבע, הם דאגו להאכיל אותו בכמויות אוכל יותר גדולות, ולמרות הכל הילד לא הגיע לשביעה, והתלונן כל הזמן שהוא רעב...

* תוכנית יומית מענייני דיומא

בהגשת הרב אברהם פוקס

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי

המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי

הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורי משנה ברורה לפי

סדר דף היומי בהלכה

* שיעורים על הדף היומי ועל כל

הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי

תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' *4992 או 077-2222-666

כהן בשנת האָבֶל - האם מברך ברכת כהנים?

שבנוגע למקומות שמברכים ברכת כהנים בכל יום - דעת הרמ"א כדעת השולחן ערוך; ויש אומרים שבמקומות אלו - לדעת הרמ"א - עד שלושים יום רשאי שלא לברך כאשר יש שני כהנים מלבדו. [שו"ע קכח, כג, משנ"ב קנז, וביה"ל ד"ה יצא; בו"מ דרשו, 167]

אָבֶל לא יברך ברכת כהנים בשבעת ימי האבילות, ויצא ממקום התפילה לפני ברכת 'רצה'. ולאחר מכן - לדעת השולחן ערוך יברך, ולדעת הרמ"א לא יברך עד תום שנים עשר חודש לפטירת אחד ההורים, או שלושים יום לפטירת קרוב אחר. ויש אומרים

האם מברכים ברכת כהנים בבית האָבֶל? ומה קורה כשאין שם כהנים?

כשאין כהנים יאמר הש"ץ את התפילה הנ"ל; ויש שהורה שהאָבֶל לא יקריא לכהנים את פסוקי הברכה אף כשהוא משמש כש"ץ. (ויש שנהגו שאף האבֶל עצמו מברך ברכת כהנים, אך ראה לעיל). [ביאורים ומוספים דרשו קכח, 160]

יש שנהגו שבתפילה המתקיימת ב'בית האָבֶל' אין מברכים ברכת כהנים; ולמנהג זה לא יאמר הש"ץ אף את התפילה "אלקינו ואלקי אבותינו ברכנו..." הנאמרת בבית הכנסת כשאין ברכת כהנים. ויש שנהגו שהכהנים מברכים אף בבית האבֶל; ולמנהג זה,

רופא כהן - כיצד תבחר בין עבודה במרפאה לעבודה בבית חולים?

אסור לו לשמש כרופא אלא במקום שהמוצע של פטירת יהודי בו הוא אחת לכמה ימים בלבד, ויתנה עם ההנהלה שבשעה שיוודע לו על יהודי גוסס או מת הנמצא במקום, יהא רשאי לעזוב לאלתר.

[בו"מ דרשו קכח, 156]

רופא כהן המעוניין לשמש כרופא בבית חולים - יש אומרים שאם הוא נדרש למשרה זו מחמת מומחיותו, או שהמשרה נחוצה לו מאד לפרנסתו - הדבר מותר, ובלבד שלא ישהה בחדר שיש בו מת; ואם אירע שם מקרה מוות בשעה שעוסק הרופא בפיקוח נפש, אינו צריך לצאת מהמקום. ויש אומרים שאף לצורך פרנסה

* כהן רשע, אף שמפורסם לכל שעבר עבירות חמורות וטרם שב בתשובה, רשאי - וחייב - לברך ברכת כהנים, אך אם עובר את אחת העבירות 'להכעיס', נפסל מלברך.
* כהן שנשא אשה האסורה לכהן, כגון גרושה - כיון שחילל את קדושת הכהונה, פסלוהו חכמים מלברך ברכת כהנים.
* כהן ששתה יין - טהור או מעורב במעט מים - בכמות של יותר מ'רביעית', או ששתה רביעית יין טהור בבת אחת - פסול מלברך ברכת כהנים עד שתפוג השפעת היין.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

האם מותר ללבוש מעיל וצעוף בשעת התפילה?

כגון בגד ים. ומותר להתפלל עם מעיל וצעוף, ויש שכתב שמותר גם לעטות כפפות שמטרתן להגן מפני הקור; אך אין להתפלל עם כפפות עבודה, או כפפות העשויות לנוי. וחולה 'שנפל למשכב' - יש שכתב שרשאי להתפלל בבגדי שינה, ויעטה עליהם חלוק. ובכל מקרה - בין בתפילת שמונה עשרה, ובין בקריאת שמע, ובכל ברכה - נדרש כיסוי מלא של הגוף.

[שו"ע צא, ה, ומשנ"ב יא-יג; בו"מ דרשו, 1, 13, 16, 18 ו-19; וראה שם, 18]

המתפלל שמונה עשרה צריך להיות לבוש בצורה מכובדת, דהיינו באופן שבו לא היה מתבייש לעמוד לפני אדם חשוב. ומסיבה זו, הלובשים תדיר כובע וחליפה, חייבים ללבושם גם בשעת התפילה; ונחלקו הפוסקים, אם חובה זו דוחה את חובת התפילה בציבור.

וכמו כן, אין להתפלל בבגדי שינה, בגרביים ללא נעליים, או בנעלי בית, (למעט בתשעה באב וביום הכיפורים, בהם כולם הולכים ללא נעליים, או בנעלי בית); וכל שכן בבגדים קצרים,

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפותח בכל יום' לתיבת המייל שלך

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il